

Morda nam lahko pojasnite?

Obojestranske koristi!

Hmeljarji, preberite tudi to

Tov. urednik,

Če nam ne morete vprašanja pojasniti vi, vas prosimo, da bi nanj odgovorila ustrezna ustanova. Mene in sosede namreč zanima, za kaj je porabljen razlika od dodatka za lanskoletni hmeljski pridelek? Nedvomno bi tega ostanka od dodatka bili kmetje veseli, zlasti še ker menim, da bi bilo prav, da se razdeli.

V naši družbi velja načelo, da vsakdo dobi plačilo po svojem delu. To pomeni, da tudi na vrednost kmetijskega pridelka vpliva, koliko dela in drugih stroškov je bilo zanj porabljeno. Več ko je za nek pridelalec vloženo dela, gnoja itd., večja je njegova vrednost. To pa seveda ne pomeni, da bi se vrednost (cena) pridelka določala za vsakega proizvajalca posebej, temveč za povprečnega jugoslovenskega kmeta — proizvajalca! Razen tega pa vpliva na ceno še nekaj: ponudba in povpraševanje. Večje je povpraševanje (potreba) po nekem pridelku, bolj mu cena narašča.

Od teh dveh činiteljev torej zavisijo cene. Od cene pa zavisijo tudi dohodki kmetijskega proizvajalca. Toda ne le od cene, temveč tudi od količine pridelka! Višji je hektarski pridelok, večji je dohodek. Torej: dohodek kmeta zavisí od količine pridelka, ki ga je pridelal in prodal in od cene. Večji pridelok je njegova zasluga, višja cena pa ni! In v

tem je bistvo. Mi vsi želimo, da boljše živi tisti, ki več družijo, ki več proizvede. Zato je prav, da kmet dobi več dohodka, če je več proizvedel. Če pa je večji dohodek posledica zviševanja cen, pa navadno družba z davčnimi ali podobnimi ukrepi zajame tisti del dohodka, ki ni posledica večje proizvodnje, temveč višjih cen. Skozi tako politiko mora namreč družba po eni strani uravnavešati dohodke kmečkvega in industrijskega prebivalstva, po drugi strani pa vzpodbujati kmečkvega proizvajalca, da bo strmel, da bo s povečano proizvodnjo, ne pa z višjimi cenami, povečal tudi svoje dohodke in si izboljšal življenje.

Vsak kmet pa nima sam dovolj sredstev (za seme, gnojila, stroje, zaščitna sredstva in drugo), da bi proizvodnjo povečal, zato pa je naloga zadruga, da s kmetom sodeluje v proizvodnji in da ona preskrbi in vloži v proizvodnjo tista sredstva, ki jih kmet nima. Seveda pa morata od takega skupnega sodelovanja v proizvodnji (kooperacija) imeti oba korist. Ta korist za oba pa izvira prav iz povečane proizvodnje, ki je posledica sodelovanja zadruga. Proizvodno sodelovanje je tudi v hmeljarstvu. Cena hmelja za kmeta pa je določena v skladu z deležem kmeta, ki ga ima v taki skupni proizvodnji. To ceno mu zadruga in pogodbi tudi jamči. Ta cena torej ne zavisí od tega, po koliko je zadruga hmelj prodala, temveč od vloženega kmetovega dela in njegovih stroškov. Če hoče hmeljar ustvariti večje dohodke, mora doseči večji pridelok! Zadruga kmetu jamči ceno eno leto vnaprej, ne glede, kako bo hmelj prodala. S tem prevzame na sebe določen tveganje. Vemo pa, da se cena hmelja na svetovnem tržišču zelo spreminja. Vendar, če je cena na tržišču visoka, ni to zasluga hmeljarja oziroma njegovega dela, temveč tržnih razmer. Zaradi tega ne more dobiti hmelja plačane po višji ceni. To razliko si zadruga oziroma družba, ker je posledica konjunktura na trgu. Posredno ima tudi hmeljar od tega korist, če se zadruga gospodarsko krepi, ker zadruga kupi iz tega nove stroje, zgradi sušilnico, popravi ceste, osuša zemljišča, nabavi televizor, gradi vodovod in tako naprej.

Na tak način sodeluje z drugo ogromna večina hmeljarjev. Je pa nekaj tudi takih, ki želijo mimo zadruga s spekulacijo doseči večje dohodke. Tega pa družba ne more dopustiti. Bili so primeri, da so nekateri »nekooperanti« prodajali hmelj mimo svoje zadruga po višji ceni. Bili so celo taki primeri, da nekateri »kooperanti« niso oddajali svojih zadržanih hmeljov, ampak so ga nekaj zatajili in prodali drugam. Seveda po višji ceni. To pa je že spekulacija! Ta zatajeni hmelj je bil pridelan tudi z zadržanimi gnojili in poškropljen z zadržanimi škropilnicami, skratka, zadruga je imela z njim stroške. Bila je gmotno oškodovana, ker ji ga tak hmeljar ni pripeljal v celoti, ampak se je hotel z njim okoristiti. To pa ni pošteno in bi bilo krivično za ogromno večino hmeljarjev, ki so svoje pogodbene obveznosti do zadruga pošteno izvršili.

Zaradi tega pa je družba za take spekulante predpisala prometni davek, s katerim jim odvzame neupravičeni dobiček in jih postavi v slabši gmotni položaj v primerjavi s kooperanti, ki so izpolnjevali določila pogodbe z zadruga. To pa je prav in pravično.

Da še enkrat ponovimo: odkupna cena hmelja od kmeta zavisí od stroškov in dela, ki ga je kmet vložil v proizvodnjo hmelja ne pa od tega, kakšna je cena hmelja na svetovnem tržišču! Večji dohodek hmeljarja zavisí od večje in cenejše proizvodnje, ne pa od tržnih cen!

Menimo, da smo s tem — čeprav nekoliko obširneje — odgovorili na zastavljeno vprašanje in mimogrede pojasnili še marsikaj drugega.

ing. Veljko Križnik

Iz Slovenskih Konjic DELAVSKI SVETI — PREDMET RAZPRAVE

V teh dneh so v vsej konjiški občini zbori sindikalnih podružnic. V naslednjih dneh pa bodo imeli občne sindikalne zbornice zadnji kolektivni manjših gospodarskih organizacij. Razen gospodarskih problemov so člani sindikalnih podružnic na zborih še posebej skrbno obravnavali tudi vprašanja, ki zadevajo volitve novih delavskih svetov.

SPREMENBA V DELU POLITIČNE SOLE

Politična šola v Konjicah je med prvimi prešla na strnjene sisteme pouka. Tako so lahko dosegli večjo koncentracijo udeležencev. Seminarske naloge, ki so jih gojenci politične šole med tem napravili, pa so pokazale tudi praktično prednost tega načina šolanja.

Razgrajali na Teharski cesti

Tovariš urednik:

V zadnjem času se dogajajo na Teharski cesti od Pocačevega mostu do Zavodne priroči, ki zaslužijo vso obzornost. Vsako soboto in nedeljo pogosto nevidni demolišči vrtno ograjo, mečejo late v okna itd.

Preteklo soboto so podrli več vrtnih ograj. Vse to je spremljalo divje vpitje in grožnje. V tej noči so se tudi pojavili na neki hiši neprimerni na-

»Ja« to pa je res«, je dejal fotograf, ko je razvijal in kopiral posnetke, indiskretna kamera je lahko koristen in tudi neprijeten pripomoček. Koristna je tedaj, če ujame zanimivosti, neprijetna pa je vsaj po nekaterih ocenah samo tedaj, če je le preveč indiskretna. Če se tega izogiba pa je lahko tudi poučna. Zanimiva pa je vsekakor, kajti verni posnetki podajajo objektivnejšo podobo dogodka ali pojavov. Zato ne zamerite, če smo jo pustili, da brez posebnega cilja strelija, kajti mimo ne strelija nikoli, vselej nekaj zadene in to je njen poseben čar.

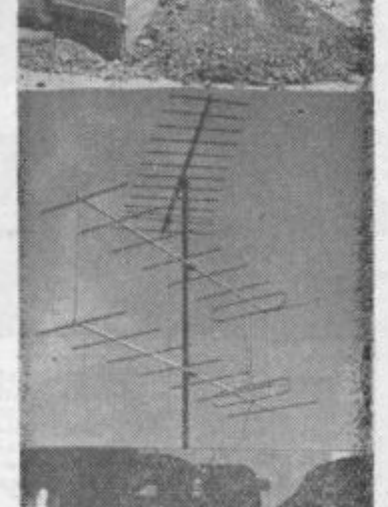
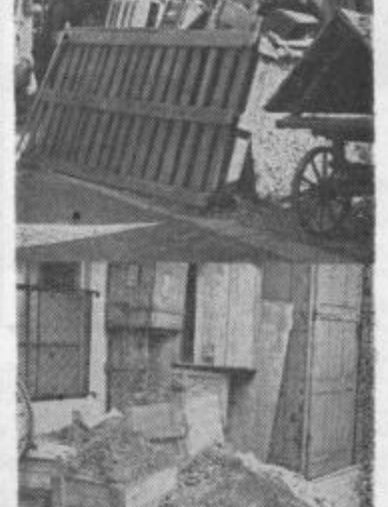
Za to številko smo iz nje notranjosti potegnili šest posnetkov, ki so sicer navidezno ločeni, a so vendar povezani. No, pogledjte!

V zadnji številki smo opisali zanimiv dogodek o napadu posebne vrste podgan na pešca J. J. iz Celja. To podgano so pred desetletji zaradi izredno dragega krzna, saj stane krzno ene same pižmovke baje sedem tisoč dinarjev, prinesli v Evropo. Zaradi svoje borbenosti in življenjske žilavosti pa se je ta žival hitro pomnožila, tako da je sprilo svoje velikosti — preko pol metra — in napadalnosti ena izmed najbolj nevarnih in škodljivih vrst podgan. Tov. J. J. je bil tako ljubezniv, da je pustil pižmovko, ki jo je ubil, ko ga je napadla, posneti in je hkrati demonstriral, kako mu je skočila za vrat in ga vgriznila. Naj povemo še to, da je nesnaga njen priljubljen kraj. No, če vemo to, potem ni laskavo, da so pižmovke osvojile tudi jugovzhodni del Slovenije. Resda le kot manjšina, vendar so tu. Zanimivo je tudi to, da ljudje ne vedo, kako dragoceno je njeno krzno in jo zavrzajo. Naj povemo še en podatek. Spoznate jo lahko po dolgem, debelem in ploščatem repu, kar se lepo vidi tudi na posnetku.

Od drobne opazke o nesnagi do onesnaženih dvorišč je le en korak in s tem tudi vzročna zveza med posnetki pižmovke in klasično neurejenostjo in nesnago na dvoriščih, ki jih je mimogrede ujela kamera. Ne bomo imenovali podjetij, niti imena ulice. Bolj umljivo se nam zdi, da hišni sveti preprečijo, da bi sploh tudi najbolj indiskretna kamera zabeležila podobne prizore. Kajti ropotija in kupi smeti ne sodijo na dvorišča. Razen tega pa smo slišali na posvetovanju o varnosti pri delu in požarni varnosti, da prav nered in nesnaga terja dokaj veliko poškodb, nesreč in da je pogoj za izbruh večine požarov.

No, nazadnje se je objektiv ustavljal na strehi in posnel televizijsko anteno. Sedaj boste pa gotovo rekli, tu pa več povežava s prejšnjimi posnetki ni možna. Toda pripravili smo presenečenje. Tehnik pri relejni postaji ljubljanske Radiotelevizije **Lojze Bertonec** (zadnji posnetek), nam je povedal, da je televizijski in tudi radijski program namenjen predvsem za razvedrilo in informacije, da torej ni preventivni ukrep za preganjanje dolgega časa poškodovanih oseb, ki so se ponesrečile zaradi nepazljivosti ali malomarnosti drugih. Ceravno, je pristavil, tudi za podobne primere antena in sprejemnik temu kdaj pa kdaj služi. Strinjal pa se je z nami, da bi nesreč in poškodb bilo vsekakor manj, če bi podobnih razdejanj in neljubih motivov kamera ne mogla ujeti. Tudi mi upamo, da se bo to zgodilo.

Indiskretna kamera a domačih posebnostih

Novo Obsotelje

Pravkar je izšla druga številka glasila šmarske komune in njenih organizacij **NOVO OBSOTELJE**. Poleg predloga družbenega plana prinaša še predloge občanov in celo vrsto domačih vestí. Tako imajo v šmarski občini zdaj poleg radia še drugo uspešno ob-

liko informiranja občanov. Glasilo bo izhajalo, ko bo to zaradi aktualnih dogodkov potrebno, sicer pa redno okrog vsakega prvega v mesecu. Ovitok je natisnil Celjski tisk prav okusno in smiselno, saj v skopih črtah označuje bistvene značilnosti obsoteljske občine: Sotlo, novo progno, steklarstvo, zdraviliški turizem, kmetijstvo.

ZADNJE KONFERENCE SZDL

Te dni so bili na področju konjiške občine zaključene redne letne konference SZDL. Med zadnjimi so jih opravili na pohorskem področju, in sicer v Skomerju ter Resniku.

Zadnji dan veleigre

»(ne) Ljudski magazin«

Brez dvoma že dolgo v Celju ni bilo takega zanimanja za neko sodno obravnavo — zadnji tak primer je »Zolgerjev« proces (roparski umor v Sodni vasi) — kot za obravnavo zoper prvo skupino obtožencev iz Ljudskega magazina. Ni težko bilo ugotoviti, da je šlo za spontan revolt potrošnikov, ki so štirinajst dni med obravnavo lahko poslušali na kako brezobzirne način so bili ogoljufani in kako nevarni sistem se je razvil v Ljudskem magazinu.

Razumljivo je tudi, da je bilo zanimanje Celjanov stopnjevano do vrha zadnji dan, ko je bila napovedana razglasitev sodbe. Velika razoravna dvorana ni mogla sprejeti vseh, zato so mnogi poškakali na razsodbo kar zunaj. Ob koncu razprave pa se je pred sodiščem nabrala množica ljudi, ki je hotela slišati še toplo novico in tudi videti obsojenca.

Tričlanski senat pod predsedstvom sodnika Okrožnega sodišča **IVANA MISICA** je presodil tako:

IVAN SEPEC je kriv jemanja podkupnine, zlorabe uradnega položaja, zlorabe pooblastil v gospodarstvu ter se obsodi na skupno kazen 3 leta strogega zaporu in 100 tisoč dinarjev denarne kazni ter se mu prepove opravljanje sedanjega poklica za dobo treh let.

MARTIN KOLENC je kriv zlorabe pooblastil v gospodarstvu, zlorabe

uradnega položaja in ponarejanja uradnih listin. Obsodi se na skupno kazen 2 leti strogega zaporu in prepoved opravljanja sedanjega poklica za obdobje 2 let.

MILAN KEBLIČ je kriv zlorabe uradnega položaja z namenom pridobivanja protipravne premoženjske koristi, zlorabe uradnega položaja, goljufij, kaznivega dejanja davčne zatajitve in ponarejanja uradnih listin. Za vsa kazniva dejanja se izreče enotna kazen 5 let in 6 mesecev strogega zaporu ter 700 tisoč dinarjev denarne kazni. Opravljanje sedanjega poklica se mu prepove za dobo petih let.

MINKA MEGLA se spozna za krivo za dejanje goljufij in zlorabljanja uradnega položaja. Za vsa dejanja se obsodi na skupno kazen 4 leta strogega zaporu, 600 tisoč dinarjev denarne kazni in prepoved opravljanja sedanjega poklica za obdobje petih let.

JOZE JAKLIČ je kriv kaznivih dejanj prikrievanja, zlorabe uradnih pooblastil za pridobivanje koristi in ponarejanja uradnih listin. Za vsa kazniva dejanja se obsodi na enotno kazen 2 leti strogega zaporu in 150 tisoč dinarjev denarne kazni ter se mu prepove opravljanje sedanjega poklica za obdobje 2 let.

HILDA WEBER je kriva kaznivih dejanj ponesrebe in zlorabe uradnih pooblastil iz koristiljubja. Obsodi se

za vsa kazniva dejanja na enotno kazen 2 leti strogega zaporu in 250 tisoč dinarjev denarne kazni.

Razen tega so za vplačilo denarnih kazni predvidena zelo kratka obdobja (dva ali tri meseca). V primeru, da obtoženi po pravomočnosti sodbe pravčasno ne vplačajo denarnih kazni, se jim vsakih petsto dinarjev denarne kazni spremeni v en dan zaporu. Obtoženi morajo poravnati tudi razmeroma visok znesek 150 tisoč dinarjev stroškov sodnega postopka, sodišče pa je priznalo tudi del odškodninskih zahtevkov ter odredilo tudi zavlemba (Sepec 40 tisoč din, Keblič 500 tisoč din, Megla 570 tisoč din) premoženjskih koristi.

Tako je končan prvi del tragedije, ki je potegnila v sramoto še toliko drugih oseb in onesrečila toliko mladih ljudi. Komentar ob izreku kazni zares ni potreben. Morda velja na koncu zapisati le še to, da so solze in obup na koncu obravnave bili pač prepozni pojavi spoznanja, da si s kaznivimi dejanji in ustvarjanjem premoženjskih koristi niso zboljšali položaja, da pa so si uničili normalni in pošten potek življenja. Verjetno bodo po prestani kazni to drugačni ljudje, ljudje z novimi spoznanji. Toda za to ne bi bila potrebna leta strogega zaporu, temveč poštenje.

Tudi zadnji dan procesa je bila naša kamera nekoliko radovedna in je vjela vrsto zanimivih prizorov. Najprej nam kar sama potrjuje, da je štirideset premagal delovni član, drugi zgornji posnetek nam kaže Meglovo in Verbovo ob zadnjem odhodu iz sodne dvorane, tretji: skupino Celjanov pred »Tursko mačko«, peti: branilce med obravnavo in v prvi vrsti poročevalca Dela in Ljubljana-kega dnevnika, četrsti: posnetek prikazuje obsojence po razglasitvi sodbe, šestti: najneprijetnejšo deklaro po vsem svetu — »Marios«, sedmi: Kebliča, Jakliča, Sepca in Kolencu ob odhodu po končani obravnavi in nazadnje še pogled na čakajočo množico.